

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender

Den 7. marts 2007

SAMLENOTAT

Rådsmøde (Landbrug og Fiskeri) den 19.-20. marts 2007

Sager på Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders område

- 6 Erfaringer med gennemførelsen af kontrol i fødevarekæden og muligheder for yderligere forbedringer. Kommissions dokument foreligger ikke**

Drøftelse

side 2

- 7 Forslag til Rådets forordning om afsætning af kød fra kvæg, som højst er tolv måneder gammelt KOM(2006) 487**

Forventes vedtaget på kommende rådsmøde

side 4

Erfaringer med gennemførelsen af kontrol i fødevarekæden og muligheder for yderligere forbedringer.

KOM dokument foreligger ikke

Baggrund

Det tyske formandskab har sat implementering af fødevarekontrol, herunder hvordan medlemsstaterne har gennemført eksisterende regler på fødevareområdet, og hvordan der sikres en ordentlig kontrol af, at de gældende regler bliver opfyldt, på dagsordenen for Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19-20 marts 2007. Foderkontrol kan eventuelt også indgå i drøftelserne. Emnet forventes også berørt under frokosten.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Formål og indhold

Kommissionen har på et møde den 7. februar 2007 mellem de nationale CVO'er (veterinærcheferne) og kommissionen oplyst, at en række unavngivne medlemsstater (7-8 stk.) ikke i fornødent omfang lever op til bestemmelserne i kontrolforordning nr. 882/2004 og anden EU lovgivning.

Der er f.eks. problemer med officiel kontrol og godkendelse af virksomheder. Gennemførelse af HACCP risikoanalyser (analyse af kritiske kontrolpunkter (i fødevareproduktionen)) er også mangelfuld i flere medlemsstater.

Kommissionen meddelte på mødet, at den finder situationen uholdbar, hvis EU i forhold til WTO ikke kan dokumentere, at man overholder egne gældende regler. Der vil således blive udsendt FVO (Food and Veterinary Office) inspektioner til de medlemsstater, der på baggrund af tidligere inspektioner har de største problemer med at gennemføre eksisterende EU regler.

Hvis det ikke er muligt at konstatere, at de gældende regler bliver overholdt i medlemsstaterne, er Kommissionen indstillet på at tage skridt til at indføre alvorlige restriktioner i de relevante medlemsstaters muligheder for at handle inden for EU samt for at eksportere til tredjelande uden for EU.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Det vurderes, at drøftelsen i sig selv ikke berører sundhedsbeskyttelsesniveauet i Danmark.

Drøftelsen vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Drøftelserne vurderes heller ikke at give øgede administrative eller økonomiske byrder for erhvervet.

Høring

Der er ikke foretaget høring forud for drøftelsen.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig positivt til at drøfte, hvordan medlemsstaterne har gennemført kontrolforordninger og tilsvarende regler, herunder hvorledes den praktiske kontrol bliver administreret.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om holdningen til drøftelsen i de andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er ikke tidligere orienteret om sagen.

Forslag til Rådets forordning om afsætning af kød fra kvæg, som højst er tolv måneder gammelt

KOM(2006) 487

Grundnotat oversendt Folketingets Europaudvalg den 30. oktober 2006. Nye afsnit er markeret med en streg i marginen.

Resumé

Der er tale om en regulering af omsætningen af kalvekød i EU. Ifølge forslaget skal alt kød fra op til tolv måneder gammelt kvæg mærkes, hvor der skelnes mellem "lyst kalvekød" fra kvæg på højst 8 måneder og "kalvekød" fra kvæg på over 8 og højst 12 måneder. Desuden indføres en registreringsordning for kødet. En vedtagelse af forslaget skønnes at medføre betydelige administrative byrder for erhvervet. Beskyttelsesniveauet i Danmark vurderes ikke at blive berørt.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2006) 487 af 8. september 2006 fremsat forslag til Rådets forordning om afsætning af kød fra op til tolv måneder gammelt kvæg. Forslaget er oversendt til Rådet den 8. september 2006 og forelå i dansk udgave den 21. september 2006.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærhedsprincippet

Kommissionen henviser til Rådets forordning 1254/1999 om den fælles markedsordning for oksekød. Forordningen fastlægger, at Rådet kan vedtage foranstaltninger til fremme af en bedre organisation af produktion, forarbejdning og afsætning af oksekød. Nærværende forslag er fremsat som led i sådanne foranstaltninger og er fremsat for at undgå forstyrrelse af samhandlen og forvirring af forbrugerne, hvilket Kommissionen finder, er tilfældet i dag som følge af, at medlemsstaterne anvender samme betegnelse for kød med forskellige kendetegn. Da der således er tale om gennemførselsforanstaltninger til en allerede vedtagen retsakt, vurderer regeringen, at nærhedsprincippet er overholdt.

Formål og indhold

Kommissionen har fremsat forslag til Rådets forordning om obligatorisk mærkning af kalvekød og ønsker med reglerne ved hjælp af specifikke mærkningsbestemmelser at regulere afsætning af kød fra kvæg, som er højst tolv måneder gammelt. Forslaget er foranlediget af, at der i medlemsstaterne sker salg af dette kød under samme betegnelser, uagtet at disse dyrs kendetegn på slagtetidspunktet ofte varierer fra den ene medlemsstat til den anden. Kommissionen finder, at dette forhold forstyrrer samhandlen, fremmer illoyal konkurrence samt kan skabe forvirring og vildledning af forbrugerne. P.t. reguleres området af EU-regler, der fastsætter rammerne for kontrollen af de enkelte medlemsstaters specifikationer.

Forslaget består af en mærkningsdel og en sporbarhedsdel.

Mærkningsdelen består af krav om mærkning med henholdsvis en angivelse af kategoribetegnelse og en varebetegnelse. I alle led af produktionen og ved salg skal kødet (dog ikke direkte til forbrugeren) være mærket med en kategoribetegnelse, henholdsvis V for dyr på højst 8 måneder, og Z for dyr på over 8 måneder, men højst 12 måneder. Herudover skal der angives en varebetegnelse, der knytter sig til henholdsvis V og Z. Disse betegnelser er individuelle for hver medlemsstat. I Danmark skal betegnelsen "lyst kalvekød" anvendes for kategori V og "kalvekød" for kategori Z. Opdelingen har ifølge Kommissionen til formål at skelne mellem kød fra kalve på højst 8 måneder, som primært opfodres på mælk, og kalve mellem 9 og 12 måneder, som primært opfodres på cerealer og andet foder.

Et krav om angivelse af dyrets alder på slagtetidspunktet er blevet opgivet under forhandlingerne.

For salg af upakket kød fra kvæg på op til 12 måneder direkte til den endelige forbruger pålægger Kommissionen medlemsstaterne at indføre nationale regler for mærkning, således at ovennævnte krav til information opfyldes.

Sporbarhedsdelen består af en registrering af henholdsvis dyrenes identifikationsnummer og fødselsdato, et referencenummer samt en registrering af ankomst- og afgangsdato i virksomheden. Et krav om mængderegnskab, der indebærer en angivelse af de respektive mængder, der tilgår og afgår virksomheden, er fjernet fra forslaget.

Kød importeret fra tredjelande skal mærkes i henhold til forordningen. Endvidere indfører forslaget regler, hvorefter Forvaltningskomiteen for oksekød tillægges kompetence til at vedtage gennemførelsesbestemmelser vedrørende de enkelte medlemsstaters varebetegnelser, der er omfattet af kategori Z.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke, men forslaget forventes at blive behandlet af Europa-Parlamentets plenarforsamling den 14. marts 2007. Parlamentets landbrugsudvalg har behandlet sagen den 23. januar 2007 og har udtalt sig positivt om forslaget. Det kan dog bemærkes, at der i udvalgets hørings svar er vedtaget et ændringsforslag, der åbner mulighed for, at forordningen ikke skal finde anvendelse, når kød fra kvæg på over otte måneder afsættes som "oksekød".

Gældende dansk ret

Området er i dag reguleret af en bekendtgørelse, som fastsætter de i lyset af fællesskabsreguleringen nødvendige regler om f.eks. kompetent myndighed og sanktioner. Bekendtgørelsen skal revideres i lyset af en eventuel vedtagelse af denne forordning. Ifølge de danske retningslinjer for hvad der kan markedsføres med betegnelsen "kalvekød", skal kalve som udgangspunkt være højst 10 mdr. ved slagtning, med mindre det kan godtgøres, at racen eller produktionsforholdene bevirker, at dyrene kønsmodnes senere end 10 mdr. gamle.

Såfremt nærværende forslag vedtages, erstatter det de danske retningslinjer vedrørende kalvekød, og der skal i øvrigt fastsættes nationale strafbestemmelser ved bekendtgørelse.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Forslaget vil medføre udgifter til kontrol på anslået 0,1 mio. kr. pr. år for engrosvirksomheder og 0,2 mio. kr. pr. år for detailvirksomheder. Udgifterne til kontrol i engrosvirksomhederne vil blive gebyrfinansieret, mens udgifterne til kontrol i detailvirksomhederne vil blive statsfinansieret. Udgifter til kontrol i detailvirksomhederne finansieres inden for Familie- og Forbrugerministeriets eksisterende rammer.

Forslaget vil medføre administrative byrder for erhvervet i forbindelse med krav til mærkning og registrering. De administrative byrder for det oprindelige forslag er af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skønnet at medføre udgifter i størrelsesordenen kr. 76 mio. per år. Bortfald af kravet om angivelse af dyrets alder på slagtetidspunktet samt mængderegnskab skønnes at reducere omkostningerne med kr. 30 mio., således at omkostningerne ved kompromisforslaget skønnes at medføre udgifter for erhvervet i størrelsesordenen ca. kr. 47 mio. på årsbasis. Der lægges fra dansk side meget betydelig vægt på fortsat at forenkle forslaget, hvilket vurderes at kunne minimere de administrative omkostninger yderligere. Herudover vil der - hvis forslaget vedtages - blive igangsat et arbejde for at forenkle de eksisterende danske regler, således at der undgås problemer med dobbeltregistrering, hvilket yderligere vil kunne mindske nettobyrden for virksomhederne.

Høring

Forslaget har været i høring i Fødevarestyrelsens høringskreds i henhold til artikel 9 i Fødevarerforordningen.

Danish Meat Association er principielt imod fælles regler. Taget i betragtning at det må forventes, at forslaget bliver vedtaget, ønsker DMA imidlertid, at reglerne alene skal være obligatoriske, såfremt der anpriser med betegnelsen kalv. I Danmark findes en meget begrænset produktion af kalve under 8 måneder (3%). Rent økonomisk giver det således ikke mening at skulle adskille og markedsføre kategori V, nemlig ”lyst kalvekød”. DMA ønsker derfor mulighed for at slå de to kategorier sammen, således at alt kød fra kvæg under op til 12 måneder kan betegnes ”kalvekød”. Desuden mener DMA, at kategoribetegnelserne alene skal anvendes i forbrugerledet, at slagtealder ikke skal angives obligatorisk, at identifikationsnummer og slagtealder alene skal være tilgængelige i slagteriledet, og at der ikke skal føres mængderegnskab.

Dansk Industri bakker op om fælles regler i EU for definition af kalvekød. DI finder den danske betegnelse ”lyst kalvekød” acceptabel men finder, at det skal være frivilligt, om man vil kalde kød fra dyr op til 8 måneder for ”lyst kalvekød” eller ”kalvekød”.

De Samvirkende Købmænd er generelt imod en regulering af området, så længe det sker som i forslaget. DSK ønsker derimod en fælles EU-definition af kalv. DSK mener, at det vil skabe forvirring med mærkningen, når det samme stykke kød kan betegnes forskelligt i medlemsstaterne. Reglerne vil kunne medføre et incitament til at snyde, da man nu ”kan komme til” at oversætte direkte i stedet for at anføre den betegnelse, som kræves efter forslaget. En angivelse af V eller Z vil ikke give forbrugerne relevante oplysninger, ligesom angivelse af slagtealder ikke findes at være relevant. Under alle omstændigheder findes formuleringen til angivelse af slagtealder at være kluntet. Endelig finder DSK, at forslaget vil medføre store administrative byrder. Byrder, erhvervet netop er sluppet af med i forbindelse med de administrative lettelser for både obligatorisk og frivillig mærkning af oksekød, der er gennemført i Danmark.

COOP Norden er direkte imod yderligere obligatorisk mærkning. Man finder det derfor helt uacceptabelt, at kød fra dyr under 12 måneder ”skal” mærkes med oplysning herom. I stedet ønskes

én fælles definition på kalvekød, som skal være en maksimalalder ved slagting. Mærkning med alder ved slagting ses ikke at give mening for den almindelige forbruger, hvorfor én definition og ingen mærkning med alder ved slagting foretrækkes. COOP kan under ingen omstændigheder acceptere, at der indføres krav om et registreringssystem. Der henvises til at mængderegnskab på både obligatorisk og frivillig mærkning er afskaffet, og man ønsker således ikke på ny regler herom. COOP finder, at mærkning med hhv. "lyst kalvekød" og "kalvekød" ikke giver mening for den almindelige forbruger. Man ønsker således alene én betegnelse, nemlig "kalvekød".

Dansk Supermarked kan ikke bakke op omkring nye obligatoriske mærkningsordninger med tilhørende krav til øget egenkontrol, mængderegnskab etc. Dansk Supermarked ønsker, at Fødevarestyrelsen tænker administrative byrder (AMVAB), når forslaget drøftes i EU.

Forbrugerrådet har ikke afgivet høringssvar, uagtet at de er omfattet af høringskredsen og er blevet rykket herfor.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter et smidigt og velfungerende indre marked og anser i udgangspunktet det som et gode, at man i EU bliver enige om fælles regler for mærkning af fødevarerprodukter. På den anden side anerkender regeringen også, at de enkelte medlemsstater har vidt forskellige traditioner for, hvad betegnelsen kalv dækker, hvilket kan besværliggøre ønsket om at vedtage fælles regler for varebetegnelser. Regeringen lægger betydelig vægt på, at der skabes et klart og overskueligt regelsæt, der tager hensyn til forbrugerne og danske mærkningstraditioner indenfor området, og som ikke pålægger erhvervet større administrative byrder end højst nødvendigt.

Forslaget skelner mellem "lyst kalvekød" fra kvæg på højst 8 måneder og "kalvekød" fra kvæg på over 8 og højst 12 måneder. Den øvre aldersgrænse på 12 måneder er ikke ideel for Danmark, idet den nuværende grænse i Danmark er 10 måneder. Etableringen af en særlig kategori "lyst kalvekød" for kalve på højst 8 måneder, som kan være opfodret på mælk, har ingen særlig betydning for dansk produktion, hvor den type kalvekød ikke spiller nogen rolle. Danmark lægger imidlertid betydelig vægt på i de videre forhandlinger, at den enkelte medlemsstat kan vælge, at national produktion, der alene afsættes på hjemmemarkedet, kan mærkes som "kalvekød", såfremt en medlemsstat har en meget lille produktion af "lyst kalvekød".

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketinget Europaudvalg

Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 30. oktober 2006.